

D E C I Z I E

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Iulia Sîrcu
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Creditplus” împotriva Nataliei Crăciun cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și,

acțiunea reconvențională înaintată de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Creditplus” cu privire la declararea nulă și parțial nulă a clauzelor contractului de credit pentru consumatori,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 10 septembrie 2015, SRL „Creditplus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Crăciun cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 20 mai 2016, Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion a înaintat acțiunea reconvențională împotriva SRL „Creditplus” cu privire la declararea nulă și parțial nulă a clauzelor contractului de credit pentru consumatori.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 03 aprilie 2017 a fost admisă parțiala cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Creditplus” și s-a încasat din contul Nataliei Crăciun în beneficiul SRL „Creditplus”, suma împrumutului în mărime de 11 568 lei, penalitatea în mărime de 1752,50 lei dobânda de întârziere în mărime de 2 376,84 lei, cheltuieli poștale în mărime de 32,85 lei și taxa de stat în mărime de 224,40 lei, în total suma de 15954,59 lei.

În rest, solicitările din acțiunea inițială au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională înaintată de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion împotriva SRL „Creditplus” cu privire la declararea nulă și parțial nulă a clauzelor contractului de credit pentru consumatori nr. 400025/2 din 30 aprilie 2014 încheiat între SRL „Creditplus” și Crăciun Natalia.

S-au declarat nule punctele 6.5, 6.6, 6.7, și 6.8 din contractul de credit pentru consumatori nr. 400025/2 din 30 aprilie 2014 semnat între SRL „Creditplus” și Crăciun Natalia.

S-a declarat parțial nul punctul 3.1 din contractul de credit pentru consumatori nr. 400025/2 din 30 aprilie 2014 semnat între SRL „Creditplus” și Crăciun Natalia, cu reducerea dobânzii contractuale în mărime de la 30,04 % pînă la 21,9 %.

S-a încasat de la SRL „Creditplus” în beneficiul Nataliei Crăciun, taxa de stat în mărime de 100 lei

În rest acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25 aprilie 2017, Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017.

Concomitent, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

La 28 aprilie 2017, a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017, SRL „Creditplus”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depuse de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017 și s-a obligat apelanta Crăciun Natalia să depună apelul motivat, pînă la ședința de examinare a chestiunii punerii pe rol a cererii de apel, iar chestiunea privind scutirea de la plata taxei de stat, va fi soluționată la ședința dată.

Nu s-a dat curs cererii de apel motivate depuse de SRL „Creditplus” împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017 și s-a obligat apelanta SRL „Creditplus” să depună apelul motivat și să achite taxa de stat în mărime de 202,5 lei aferentă cererii de apel, pînă la ședința de examinare a chestiunii punerii pe rol a cererii de apel.

Cauza a fost numită spre examinare pentru 26 septembrie 2017, ora 10:00.

La 18 septembrie 2017 Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion a depus cererea de apel motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 s-a respins cerința apelantei Crăciun Natalia privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantei termen pînă la 31 octombrie 2017 ora 13:00 pentru, anexarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei, explicându-i că în cazul în care nu va înlătura neajunsurile menționate cererea de apel va fi restituită fără examinare.

La 02 octombrie 2017, Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, solicitând casarea acesteia și scutirea Nataliei Crăciun de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța de apel a ignorat prevederile art. 85 alin. (1) lit. a), considerând că în speța dată are calitate de consumator și nu sunt întrunite condițiile art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 26 septembrie 2017, iar Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion, a declarat recurs la 02 octombrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul,

Iar alin. (4) al aceluiași articol prevede că la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă cererea se impune cu taxă.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa constituie 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice. Iar, conform art. 3 alin. (1) lit. j) din aceeași Lege, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești,

după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată

Din materialele cauzei rezultă că la 10 septembrie 2015, SRL „Creditplus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Crăciun cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 20 mai 2016, Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion a înaintat acțiunea reconvențională împotriva SRL „Creditplus” cu privire la declararea nulă și parțial nulă a clauzelor contractului de credit pentru consumatori.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017 a fost admisă parțiala cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Creditplus” și s-a încasat din contul Nataliei Crăciun în beneficiul SRL „Creditplus”, suma împrumutului în mărime de 11 568 lei, penalitatea în mărime de 1752,50 lei dobânda de întârziere în mărime de 2 376,84 lei, cheltuieli poștale în mărime de 32,85 lei și taxa de stat în mărime de 224,40 lei, în total suma de 15954,59 lei.

În rest, solicitările din acțiunea inițială au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională înaintată de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion împotriva SRL „Creditplus” cu privire la declararea nulă și parțial nulă a clauzelor contractului de credit pentru consumatori nr. 400025/2 din 30 aprilie 2014 încheiat între SRL „Creditplus” și Crăciun Natalia.

S-au declarat nule punctele 6.5, 6.6, 6.7, și 6.8 din contractul de credit pentru consumatori nr. 400025/2 din 30 aprilie 2014 semnat între SRL „Creditplus” și Crăciun Natalia.

S-a declarat parțial nul punctul 3.1 din contractul de credit pentru consumatori nr. 400025/2 din 30 aprilie 2014 semnat între SRL „Creditplus” și Crăciun Natalia, cu reducerea dobânzii contractuale în mărime de la 30,04 % pînă la 21,9 %.

S-a încasat de la SRL „Creditplus” în beneficiul Nataliei Crăciun, taxa de stat în mărime de 100 lei

În rest acțiunea reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25 aprilie 2017, invocând ilegalitatea hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017, Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion a depus cerere de apel împotriva acesteia. Concomitent, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

La 28 aprilie 2017, a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017, SRL „Creditplus”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depuse de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) din 03 aprilie 2017 și s-a obligat apelanta Crăciun Natalia să depună apelul motivat, pînă la ședința de examinare a chestiunii punerii pe rol a cererii de apel, iar chestiunea privind scutirea de la plata taxei de stat, va fi soluționată la ședința dată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 s-a respins demersul apelantei Crăciun Natalia privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantei termen pînă la 31 octombrie 2017 ora 13:00 pentru, anexarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei,

explicându-i că în cazul în care nu va înlătura neajunsurile menționate cererea de apel va fi restituită fără examinare.

Prin recursul declarat, Crăciun Natalia a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 și scutirea sa de la plata taxei de stat, la depunerea cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 de a nu da curs cererii de apel depusă de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion, cu acordarea acesteia a unui termen pentru lichidarea neajunsurilor, or, recurenta-apelantă, contrar prevederilor art. 365 alin (4), a depus cererea de apel fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

În acest context, nu poate fi reținut și este declarativ argumentul recurtei precum că instanța de apel a ignorat prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, considerând că în speța dată are calitate de consumator și nu sunt întrunite condițiile art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Instanța de recurs menționează că, instanța de apel just a invocat faptul că prevederile legii privind protecția consumatorului sunt total străine pretinsului raport juridic dedus judecății și nu au aplicabilitate speței.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate probe pertinente, care să confirme că este în imposibilitate de a achita taxa de stat.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Însă, Crăciun Natalia nu a invocat careva circumstanțe de ordin financiar în vederea imposibilității de a achita taxa de stat.

Or, taxa de stat necesară pentru depunerea cererii de apel în mărime de 75 lei nu este o sumă excesivă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Ținând cont de prevederile legale citate și de circumstanțele menționate, instanța de recurs consideră că, instanță de apel întemeiat a respins cererea Nataliei Crăciun cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, deoarece nu este relevantă la caz, iar argumente în vederea imposibilității achitării taxei de stat din motive financiare nu a invocat.

Deci, încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare recursul declarat de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu au suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Creditplus” împotriva Nataliei Crăciun cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de Crăciun Natalia, prin intermediul avocatului Cernolev Ion împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Creditplus” cu privire la declararea nulă și parțial nulă a clauzelor contractului de credit pentru consumatori,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Iulia Sîrcu

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat